

KURJER WARSZAWSKI

D. 19. Grudnia.

SOBOTA.

ROK 1829.

N° 339

WSPOMNIENIA.

Zgon Ludwika Kor-
tuma Literata 1808.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wczoraj w święto Imienin Najjaśniejszego CE-
SARZA i KRÓLA naszego Najmilszejszego
MONARCHY, składano powinowactwa JEGO
CESARZEWICZOWSKIEJ MOŚCI CESARZE-
WICZOWI WIELKIEMU XIĘCIU. W Koście-
le Archi-Katedralnym odbyło się uroczyste Na-
bożeństwo, w obec Senatu, wszelkich Władz
rządowych i mnogiego Ludu. Celem brawał Mszą
S. JW. JX. Prałmowski Biskup Płocki, po któ-
rej nastąpiło *Te Deum* i modły o szczególne pa-
nowanie N. PANA i pomyślność całej N. RO-
DZINY. Również w Kaplicy Zamkowej i wszy-
stkich Kościołach odbyły się Nabożeństwa. JW.
Hrabia Sobolewski Prezydujący w Radzie Ad-
ministracyjnej Królestwa, w pałacu Namieśni-
kowskim dawał świetny obiad. Wieczorem
w Teatrze Narodowym dano bezpłatna widowi-
sko, i oświecono domy tak Rządowe jak Oby-
watelskie.

Osiemroczna Kapituła Archi-Diecezji War-
szawskiej, po swym czcigodnym Pasterzu, o-
negdaj obratą Administratorem tejże Diecezji,
JW. JX. Czarnieckiego Kustosza Metropol:

Filozof Chrześcijański. — Wyiątek z dzieła
Stanisława Leszczyńskiego Króla Polskiego.
Pod tym tytułem wyszło w tych dniach z dru-
ku dzieło mogące być użytecznem dla ukształ-
cenia umysłu i serca młodzieży. Nakładem
przedsiębiorców A. Brzeziny i Kom: Czysta
moralność i prawe zasady będące główną za-
letą obecnie przez przedsiębiorców wydaiące-
go się pisma, przekładu Pana Kaetana
Niezabitowskiego; tudzież nader łaskawe

przez Publiczność Polską przyjęcie kilku po-
przedzających prac tegoż Autora, a mianowi-
cie zupełna iuż prawie wyczerpanie przed
rokiem ogłoszonego nakładem i tychże przed-
siębiorców znamienitego dzieła pod tytułem:
*Rys życia i wybór pism Stanisława Leszczyń-
skiego zwanego Filozofem Dobroczyńcą*; te
mówię powody stały się silną dla powyższych
przedsiębiorców pobudką do skwapliwego za-
jęcia się ogłoszeniem niniejszego wyiątku z
celniejszych dzieł Króla Filozofa tem bar-
dziej, iż takowy pojedynczy ułamek, stawid
może dalszy nieiako ciąg przekładu wyboro-
wych pism Stanisława Leszczyńskiego. Nie
płonną jest nadzieją Przedsiębiorców, iż pi-
semko to iakkolwiek drobne co do objętości,
przez wzgląd iednak na moralnążego dążność
i błogą pamięć dostojnego Autora, obojętnem
dla Rodaków nie będzie. Nabyć go można
w Księgarni A. Brzeziny i Kom: przy ulicy
Miodowej N° 481 za zł. 2 i pół.

Za 100 zł: w Listach Zastaw: nielicząc w to
wartości kuponu wynoszącej zł: 1 gr: 28 2/3,
żądaia zł: 97 gr: 15, daia zł: ..., gr: ... — Obli-
gacje Udziałowe po zł: 300, żadaia 343 daia ...

Bank Polski uwiadomił, iż dla zamknięcia
rachunków, z końcem upłynionego roku, zawie-
szone zostaną począwszy od d. 23 b.m. do 1 Styc
1830 r. czynności i interessa Banku, z wyją-
czeniem wymiany Biletów Kassowych, która
w dniach i godzinach zwyczajnych skutecznią
będzie.

W roku następnym *Wiadomości Handlowe*,
i nowe pismo periodyczne pod tytułem: *Bi-*

biłoteka Handlowa, wychodzić będą z Drukarni Banku Polskie: podług ogłoszonego *Prospektu*.

Wskładzie muzyki Fran: *Klukowskiego* wyszedł najnowszy *Mazur* na Pjanoforte, skomponowany i ofiarowany JO. Xieźniczce *Julji Lubkiej* przez *Karola Hr: Sotłyka*; cenazł: 1.

Wczoraj w Teatrze *Rozmaitości* dana pierwszy raz Komedjo-Opera *Biuraliści*, została dobrze przyjęta: na zapytanie kto jest jej Autorem, odpowiedziano »Autor *Popasu*.« Ostatnia śpiewka do Publiczności bardzo się podobala, iako też i inne, z których jedną umieszczamy.

Zosia chce żebym był wkranie

A nie na urządzie,

Nie wiem czy to każdej Damie

Podobać się będzie.

Mąż co rzadko w domu bywa

Sczęście oczywiste,

Nie jedna jest tem szczęśliwa

Że ma Biuralistę.

Z wyprowadzonej sekcji sądowej okazało się, że podrzucone Dziecie do koła w Szpitalu *Dzieciątka Jezus*, przez użycie gwałtownych środków, życia pozbawione było.

Kalendarzy Rolniczych nabyć można hurtowo w domu pod Nr 98 przy ulicy Piwnej na pierwszym piętrze od frontu.

Taniec Polski teraz w całej *Europie* rozpoczyna Bale tak u Dworów iako też na biesiadach Obywatelskich; a nawet i Turcy bardzo go połubili; weszłym miesiącu na kilku balach danych w *Stambule* z powodu zawarcia pokoju, *Muzutmanie* z Damami *Europejskiemi* tańczyli *Poloneza*, twierdząc że ten taniec stosowny jest do ich powagi.

Podpisani otworzywszy nowy Handel *Galanteryjny* pod Nr 496 przy ulicy *Senatorskiej* przeciwko pałacu *Prymasowskiego*, opatrzony świeżemi Towarami Stołowemi, *Platerowanemi*,

Porcelanowemi, *Bucikami* damskimi i dziecinnymi ciepłemi, *Perfumami*, *Pomadami*, *Paskami* do brzytwy z masą, *Kanwami*, *Zabawkami* itp. polecaią się Prze: *Publi*; oznajmują oraz iż Handel ich przy ulicy *Długiej* pod Nr 367 przeciwko *Lasockiego*, nie tylko że i nadal zostawać będzie, lecz owszem znacznie powiększonym został, zaręczając zarychłą usługę i mierną cenę. *Hudson* i *Zanders*.

W roku następnym ogłoszone ma być dzieło traktujące *Estetykę Architektury* z 25 Tablicami *in folio* przez Budowniczego *Józefowskiego*. Zawierać będzie oprócz poprawnych rozmaitych części tak co do wymiaru iako też co do form; rozbiór i uwagi nad stylem budownictwa w starożytności iako też w średnich wiekach i terażniejszym. Jeden oddział obejmować będzie części składowe (elementa) stylu *Gotyckiego*, w sposobie iak najprostszym w skryślonych wzorach, obok czego Autor dowodzi iż *Architektura Gotycka* w ogólnych rysach tyle szlachetna, wyrodzić może równi wspaniałą i piękną *Architekturę* iak *Architektura Egipska* utworzyła *Grecką*; gdy znakomitsi w smaku mistrzowie zamiast mechanicznego naśladowania, kształcić, prostować i oddalać zechcą liczne, dowolne z dobrym smakiem nie zgadzające się formy. Tablice narysowane są iak najdokładniej w konturach na sposób wiakim teraz tego rodzaju dzieła wychodzą we *Francji*, *Włoszech*, *Niemczech*, *Anglii*, i t. p.

Donosi się *Amatorom*, iż *Korniszony* i *Ogórki Holenderskie* w najlepszym sposobie ukwaszone są do sprzedania na baryłki lub kopy, w domu pod Nr 740 przy ulicy *Przeiażd* na 2em piętrze od frontu. Kopa *Ogórków* hol: wielkich zł. 6. Kopa średnich zł. 4. *Korniszonów* słoik zł. 3.

Dzisiaj rano zimna stop: 4. Wczoraj w połud: 2.

Artykuł nadesłany. — Słysząc, że mają być rozdane nagrody wiernym Służącym. Nim ten chwalebny zamiar przyjdzie do skutku — proszam o umieszczenie opisu mego Służącego, którego imię podam do wiadomości gdy inni podobni do nagrody podani zostaną. Ma on teraz lat 58; w roku 17tym życia swego zaczął służyć u mego Ojca jako Forys, służył mu do zgonu, a od lat 18tu zostaje bez przerwy u mnie. Nigdy nie był pijanym, bo prócz kieliszka wódki rano, a szklanki piwa przy obiedzie i przy wieczerzy, nic więcej nie pija. Mając sobie poruczone kupno wszelkiej żywności dla koni, nigdy się nie okazało aby choć szeląg użył dla siebie. Stajnią utrzymuje tak czysto, że Ludzie w niej mieszkać mogą, a konie tak kocha i pielęguje, iż wygody większej w stajniach Xiążęcych mieć nie mogą. Nadzwyczajnie jest przywiązany do naszego domu, w którym prawie całe przepędził życie; nigdy się niegniewa, chibagdy ustyszy, że kto źle i niesprawiedliwie mówi o mnie lub mojej rodzinie, a naten czas biada temu kto się dostanie w jego ręce. Co jest rzadką osobliwością między Stangretami, nigdy nieklnie i łagodnie z każdym rozmawia. Jeśli czasem moja Żona zacznie gdyrać, on w tenczas mówi Pacierz. Gdy mi córeczka umarła, on tak zachorował, iż lękał się o jego życie. W roku 40tym życia ożenił się z dobrą Kobietą, która wydawszy na świat syna, umarła; nieożenił się powtórnie, a syn jego ma wszystkie enoty ojca. Gdy o półmili powstał pożar we wsi sąsiedzkiej, mój Stangret najpierwszy przybył z koniami dla ratunku i z narażeniem życia najdzielniej przyczynił się do ocalenia stodoł napełnionych zbożem. Jest przytem bardzo miłośnierny, gdy mnie wiezie a postrzeże przy drodze żabranka, zawsze zatrzymuje się i niernusz dalej,

póki nieobdarzę nieszczęśliwego, sam zaś z swej płacy corocznie odkłada pewną część na iakmużny. *M. O. Cbywatel Wdztwa Sando:*

Niewiadomy dotąd złodziej, zakradłszy się na chór czy też na strych Kościoła Kollegiaty *Kieleckiej*, zabrał różne kosztowności wd. 23 Listopada r.b.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

W *Nawarynie* przez zapalenie się prochu (o-czem było doniesionem) 300 Ludzi postradało życie! — W *Ameryce* miasto *Kalao* w znacznej części zostało zniszczone przez trzęsienie ziemi. — *Hiszpanie* zupełnie opuścili *Mexyk*. — Od *Wołoszczyzny* utworzono podwójny Kordon zdrowia. — W *Lisbonie* rozpoczęto przygotowania do koronacji *Don Michała*. — W *Anglii* w *Szefild* umarł pobożny człowiek, który wraz z żoną przez długi czas miał za pokarm iedynie chleb, a za oszczędzone pieniądze na inne potrawy, kupił Biblię. — W rzece *Towy* niedawno złowiono *Eososia* mającego 2 głowy i 2 ogony.

W *Paryżu* starzec 78 letni, dla miłości postradał zmysły! — *Hrabia Kapo d' Istrja* Prezes rządu Greckiego zwiedzaąc teraz wiele miejsc *Grecji*, wszędzie z zapalem był przyjmowany. — Flotta Rossyjska ma krążyć przy brzegach *Turcji* i *Grecji* póty, póki zupełnie w tych krajach nienastąpi spokojność. — *Austrjacki Goniec* iadący lekkim powozem do *Neapolu* doznał osobliwszego przypadku. Nagle powstała burza, piorun uderzył w *Postyljona* i zabił go, a *Goniec* siedzący obok tegoż *Postyljona*, wcale nieostał uszkodzony. Większą zaś jest osobliwością, że elektryczna materja skoncentrowała się w ciele zabitego, a niedotknęła metalow będących w jego odzieży. — W *Liwerpolu* Wdowa rzekła się spadku wynoszącego kilkanaście tysięcy złp: z tej przyczyny iż trzeba było dowieść że ma

lat 30, a ona od kilku lat dowodziła że dopiero zaczęła rok 24ty życia! — W *Strażburgu* 2 Przekupki od lat kilku mające obok siebie stragany, i żyjące w zgodzie, pokłóciły się, i wyzwały się na pistolety; d. 4 z. m. odbył się pojedynek, wobec 8 sekundantów mężczyzn; ułożono aby strzał wypadł razem na komenderowanie. Obie strzeliły i padły... lecz żadna niepostradała życia, bo poczciwi sekundanci nabili pistolety bez kul. Ta zabawna scena ma być litografowaną.

W *Krakowie* utworzoną będzie szkoła *Techniczna*.

W Litografii *Kośmińskiego* i jego nakładem wyjdzie wkrótce na widok publiczny *Kalendarz ścienny Narodowy* z dołączeniem obok każdego dnia w roku wspomnień zgonu znakomitych Polaków w jakimkolwiek bądź sposób odznaczających się: tudzież zmian Księżyca, dni Galowych w *Rossji* i *Polsce*, ubywania i przybywania dni, tudzież odechodu i przychodu Poczty w *Warszawie*, iako też i odległości Miast od Stolicy, Kalendarz ten będzie na arkuszu wielkiego formatu papieru ozdobiony około dęby ramą szeroką w której są umieszczone portrety *Xiążąt i Królów Polskich* poczynając od *Lecha* założyciela *Polski*, do N. *MONARCHY* szczególnie nam panującego. Pod każdym z *Monarchów* jest rok wstąpienia na tron i rok zejścia, tudzież herby *Województw* i ziem dawalszego *Królestwa Polskiego* i teraźniejszego. Na 2giej stronie będzie przyklejona na tekturze *Mappa Królestwa Polskiego* obejmująca wszystkie Miasta i Wsie a szczególnie Kościoła, trakty Pocztowe i Komory celne, rys statystyczny każdego w szczególności *Obwodu* w *Królestwie*. Ponieważ wydanie tego Kalendarza znaczny wymaga nakładów osobliwie na papier i przyklejanie, przeto w wielką ilość sposobić się wydawca nie będzie. Chcąc jednak podług każdego życzenia dogodniej oświadcza, iż na różne będzie ceny. 1) Sam Kalendarz z dodatkami bez ramy zdobiącej go, nieprzyklejony zdp: 1. (2) Takowy przyklejony bez mapy zdp: 2. (3) Cały z Portretami *Królów* i *Herbami* zdp: 3. (4) Takowy przyklejony zdp: 4 gr: 15. (5) Za takowy przyklejony z mapą *Polski* kolorowaną a herbami niekolorowanemi

zdp: 8. (6) Za takowy z mapą *Polski* i *Herbami* kolorowanemi na pięknym welinowym papierze zdp: 10. Życzący którykolwiek z wymienionych nabyć *Kalendarzy*, a szczególnie takich które na tekturze przyklejanemi być mają, raczą się zamówić u wydawcy pod Nr 1397 przy ulicy *Marszałkowskiej* mieszkającego. Ma nadzieję Właściciel Litografii, że wydanie tego Kalendarza, przy którym są dołączone tak miłe przeszłości naszego kraju wspomnienia, w celu obznajmiania się z *Geografią* i *Historją* *Polski*, z taką względnością będą przyjęte z jaką zostały wszystkie w tej Litografii wydawane artykuły dla użytku młodzieży szkolnej szczególnież zastosowane, chociaż takowe ieszcze w *pisimach publicznych* ogłoszanemi nie zostały.

POWIESIENIA.

Data wczorajszego nadeszły przy ulicy *Nalewki* Nr 1250 do domu *Kuliszy*, *JARZĄBKI*, *CIEGWIERZE*, których nabyć można za mierną cenę.

W dniu 21 Grudnia r. b. o godz: 10 rana i w dniach następnych, w domu przy ulicy *Nalewki* pod Nr 2242, odbędzie się *Licytacja* na rozmaite przedmioty, mianowicie *Lampy brązowe angielskie*, *Kandelabry brązowe paryżskie*, *Kolumny marmurowe*, *Parawan mahoniowy*, *Zegar angielski w szafie mahoniowej*, *Stoliki mahoniewe*, *Porcellana saska*, *Szkoło rozmaite angielskie*, rozmaite *Broń*, *Wiatrowki*, *Szale tureckie*, *Precoza*, i. t. p.

☞ ZAKOŃCZENIE LICYTACH. W przysięży *Poniedziałek* to jest d. 21 Grudnia r. b. o godz: 3 z południa w *Konserwatorium Muzycznym* *Warszawskim* sprzedana będą przez publiczną *Licytację* rozmaite kosztowności iako to: *Zegary stołowe brązowe*, *Zegarki kieszonkowe złote*, *Tabakierki złote*, *Pierścienie brylantowe*, *Machina elektryczna* i reszta *Obrazów olejno malowanych* i *Kopersztichów* do pozostałości niegdy *Bogusławskiego* należących. — *Kowalewski Reient*.

Na dniu onegdajszym o godzinie 7 w wieczor w *Aleach Ujazdowskich*, para *KONI Powozowych* gnających zbiegała się i udała do *Miasta*. Kto takowe przytrzymał, lub ma o nich jaką wiadomość, niech raczy za nagrodąawiadomić Właściciela mieszkającego w domu pod 1301 przy ulicy *Nowy Świat*.

TEATR NARODOWY. Jutro 16ty i ostatni raz w tym roku *Chłop Milijonowy*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Trafila Kosa*, *Staruszkiewiczowie* i 2 raz *Asinus*.